

og kun skal kunne gaa til $\frac{4}{5}$ af Ejendoms-skyldværdien. Allerede ved Behandlingen af den nugældende Lov for $2\frac{1}{2}$ Aar siden rettedes der fra forskellig Side Opfordring til Regeringen om at ændre dette saaledes, at man i Stedet for at udlaae paa 1ste Prioritet udlaaente paa 2den Prioritet. Den Gang modsatte jeg mig dette, idet jeg maatte gaa ud fra, at Staten burde have al mulig Sikkerhed for sit Laan, og at der ikke var nogen særdeles Nødvendighed til Stede for at faa en saadan Ændring, idet man maatte gaa ud fra, at de byggende vel kunde skaffe den sidste Femtedel til Veje. Men Forholdene har jo ændret sig meget siden den Tid. Særlig er de nuværende Forhold af den Beskaffenhed, at alt opfordrer til, at Staten fremmer rimelig og sund Opførelse af Boliger saa meget som muligt. Det er derfor, at dette Lovforslag for det første indeholder en Bestemmelse om, at Udlaaenssummen forhøjes betydeligt, og at det for det andet nu foreslaas, at Laanet ydes som oprykkende 2den Prioritetslaan næst efter en 1ste Prioritet af offentlige Midler, og saaledes at man ved Laanet kan gaa indtil $\frac{9}{10}$ af Ejendomsskyldværdien. Det vil altsaa, praktisk taget, sige, at først kan der laanes paa 1ste Prioritet indtil Halvdelen af Ejendomsskyldværdien, og derpaa kan Staten yde en 2den Prioritet, saaledes at Laanene i alt naar op til $\frac{9}{10}$ af Ejendomsskyldværdien. Den sidste Tiendedel maa derimod skaffes af den byggende. Dette vil jo gøre, at der kan bygges i langt større Udstrækning, end det ellers vilde være Tilfældet, idet det sikkert ganske særlig er 2den Prioritet, det kniber med. Der har jo været Tider for ikke saa længe siden, da selv 1ste Prioritet kun har kunnet skaffes til meget høj Rente, men Forholdene har nu ændret sig til det bedre i saa Henseende, og nu er der efter den Erfaring, Finansministeriet har indhøstet, al mulig Grund til at yde de byggende Laan mod 2den Prioritet, hvorved paa den ene Side Sikkerheden ganske vist bliver noget begrænset, men hvorved det paa den anden Side bliver muligt at udnytte denne Lov paa en helt anden Maade, end det ellers vilde være Tilfældet. Naar det her bestemmes, at der kan laanes 2 Mill. Kr. paa 2den Prioritet, vil dette jo i Virkeligheden sige, at der kan bygges for 5 Mill. Kr. i de kommende 2 Aar, hvorved er at bemærke, at der til Finansministeriet under den nu snart afsluttede 3-Aars Periode er indløbet Andragender om Laan indtil 3,600,000

Kr. Det viser sig altsaa, at der er stor Iver efter at bygge saadanne Boliger, og oven i Købet kan det være, at man ikke har faaet alle Ønsker indsendt, fordi den Underretning er naaet til Befolkningen, at Finansministeriet ikke nu havde mere at raade over; det er særlig Folketingsmænd, der har henvendt sig til Finansministeriet om saadanne Byggelaan, og de har hurtigt faaet den Besked, at nu havde Finansministeriet ikke flere Penge at raade over. I øvrigt var Forholdet dette, at man hyppigt gik til paa Forhaand at give Tilsagn om Beløbet, inden det endnu kunde komme til Udbetaling, fordi allerede et saadant Tilsagn kunde gavne Foreninger med Hensyn til at kunne begynde paa Opførelsen, og ud fra denne Betragtning vil jeg da meget anbefale dette Lovforslag — hvis de anførte Bestemmelser da overhovedet finder Sympati i det høje Folketing — til en hurtig Gennemførelse, ikke for Finansministerens Skyld, men for de paagældende Byggeforenings Skyld, thi selv om denne Lov først træder i Kraft den 1. April 1917, og Beløbet først da kan udbetales, vil dog dette, at Finansministeriet kan give Tilsagn om at yde Beløbet, være tilstrækkeligt for de paagældende til at begynde paa Arbejdet. Det har vi mange Gange erfaret, at blot Tilsagnet om, at der vil blive ydet Laan, har været tilstrækkeligt for de paagældende, idet de paa anden Vis har skaffet sig Penge, selv om Finansministeriet var noget tilbage med Udbetalingen. Desuden maa der forud for Finansministeriets Ydelse af saadanne Laan paa forskellig Vis gaa en Forberedelse, Undersøgelse af den Plan, som lægges af Foreningen for dens Bygninger, overhovedet foretages et Tilsyn. Alt dette gør, at der er Grund til, hvis man ønsker at afhjælpe den Trang, der er til Stede, ønsker at virke ind paa Bolignøden, da at fremme Lovforslaget saa hurtigt, som det høje Ting maa finde det forsvarligt. Jeg skal meget anbefale Lovforslaget til Vedtagelse; det er jo i øvrigt en gammel Foranstaltning, der kun her fremtræder i en noget anden Skikkelse end tidligere.

Det tredie Lovforslag, jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, vedrører derimod en ny Foranstaltning, nemlig *Bestemmelsen om et Fjerdingaars Efter-Indtægt for Tjenestemænds efterladte*. Lovforslaget gaar ud paa, at Enker efter Tjenestemænd, der har haft en Tjenesteindtægt, der gav Adgang til Pension, eller har nydt Ventepenge, Pension eller